

Ústav pamäti národa
Miletičova 19, 820 18 Bratislava

Číslo spisu: ÚPN-K-2021/02019

NÁVRH ROZPOČTU ÚSTAVU PAMÄTI NÁRODA NA ROKY 2022 – 2024

Za Správnu radu ÚPN predkladá:

Ján Pálffy, PhD.
predseda Správnej rady
Ústavu pamäti národa

Bratislava, október 2021

ÚVOD

Ústav pamäti národa (ďalej aj ako ústav alebo ÚPN) bol zriadený zákonom č. 553/2002 Z. z. o sprístupnení dokumentov o činnosti bezpečnostných zložiek štátu 1939 – 1989 a o založení Ústavu pamäti národa a o doplnení niektorých zákonov (zákon o pamäti národa) v znení neskorších predpisov. ÚPN je verejnoprávna ustanovizeň, ktorá je financovaná z prostriedkov štátneho rozpočtu transferom z kapitoly Všeobecná pokladničná správa.

V súlade so zákonom o pamäti národa a zákonom č. 523/2004 Z. z. o rozpočtových pravidlách verejnej správy v znení neskorších predpisov predkladá ÚPN návrh rozpočtu na roky 2022 – 2024.

NAVRHOVANÉ LIMITY VÝDAVKOV NA ROKY 2022 – 2024

Návrh transferu zo štátneho rozpočtu pre ÚPN na roky 2022 – 2024 bol oznámený listom MF SR č. MF/009164/2021-434 zo dňa 5. 5. 2021 (v €):

Rok	2022	2023	2024
Návrh transferu zo štátneho rozpočtu	2 209 700	2 209 700	2 209 700

Tieto pôvodne Ministerstvom financií SR oznámené návrhy limitov rozpočtu výdavkov na roky 2022 – 2024 pre ÚPN boli v objeme, ktorý nepokrýval potrebu finančných prostriedkov na zabezpečenie plnenia všetkých úloh ÚPN.

Zvýšené nároky na činnosť ÚPN sú vyvolané novou legislatívou. Napr. v súvislosti s novelou zákona č. 274/2007 Z. z. o príplatku k dôchodku politickým väzňom stúpol od konca roku 2020 počet žiadostí o priznanie postavenia účastníka a veterána protikomunistického odboja v zmysle zákona č. 219/2006 Z. z. o protikomunistickom odboji až 25-násobne. Bez personálneho posilnenia by preto nebolo v možnostiach ÚPN plnohodnotne plniť všetky zákonom stanovené. Zákom č. 338/2020 Z. z. sa novelizovali zákony č. 125/1996 Z. z. o nemorálnosti a protiprávnosti komunistického systému a č. 487/2013 Z. z. o protifašistickom odboji, postavení a pôsobnosti Slovenského zväzu protifašistických bojovníkov, v zmysle ktorých sa ÚPN vyjadruje, či texty pripravovaných pamätníkov, pomníkov a pamätných tabúl alebo vyobrazenia a symboly ne/oslavujú, ne/propagujú alebo ne/obhajujú komunistický režim alebo režim Slovenskej republiky z rokov 1939 až 1945 alebo iný režim založený na fašistickej ideológii alebo nacistickej ideológii, alebo ich predstavitel'ov. V rámci zákona č. 283/2021 z 23. júna 2021 o odobratí nezaslúžených benefitov predstaviteľom komunistického režimu bude ÚPN musieť preukázať obdobie služby príslušníkov Štátnej bezpečnosti, ústavných činiteľov a komunistických funkcionárov tak, aby naplnil ustanovenia zákona, čo si vyžiada rozsiahly archívny výskum a potrebu zhromažďovania, správy a ochrany informácií a archívnych dokumentov. Zvýšené personálne nároky pre ÚPN vyplývajú aj z uznesení vlády SR č. 555/2020 a č. 120/2021, v zmysle ktorých ÚPN preberá do správy dokumenty od Ministerstva vnútra SR, Ministerstva obrany SR a Ministerstva spravodlivosti SR.

V súvislosti s vyššie uvedenou legislatívou sú na ÚPN kladené zvýšené nároky na vykonávané činnosti, čo vedie k potrebe navýšenia personálnych kapacít a s tým súvisiacich finančných zdrojov. Zvýšené sú nároky na mzdy, ako aj s tým súvisiace odvody a aj iné personálne výdavky v zmysle legislatívy (tvorba sociálneho fondu, zabezpečenie stravovania a pod.). Potrebné je aj materiálne vybavenie nových zamestnancov.

Na základe rokovaní, ktoré sa uskutočnili s predstaviteľmi MF SR v rámci procesu príprav rozpočtu boli limity návrhu rozpočtu bežných výdavkov upravené o prostriedky určené na personálne posilnenie

ÚPN a tiež prostriedky na predpokladané náhrady vyplývajúce z prebiehajúcich pracovnoprávných súdnych sporov.

Návrh limitov MF SR nezohľadňuje potrebu prostriedkov v súvislosti s prípravou procesu rekonštrukcie nehnuteľnosti prevedenej do správy ÚPN v roku 2021. V súvislosti s naplnením § 15 zákona č. 553/2002 Z. z. o pamäti národa, ktorý v odseku 1 uvádza, že štát prevedie do správy ÚPN z vlastníctva Slovenskej republiky nehnuteľnosti umožňujúce plniť jeho zákonné úlohy, bola s Ministerstvom vnútra SR uzatvorená zmluva o prevode správy nehnuteľného majetku, ktorá nadobudla platnosť 10. 3. 2021. Z prevodu správy budovy vyplývajú pre ÚPN povinnosti, ktoré vyžadujú zvýšený objem prostriedkov na financovanie zhotovenia projektovej dokumentácie, samotnej rekonštrukcie a adaptácie nehnuteľnosti a tiež správu, ako aj ochranu a údržbu budov i celého areálu. V súčasnosti sa realizujú procesy súvisiace so schvaľovaním investičných zámerov štátu a ÚPN predpokladá, že prostriedky na prípravu projektovej dokumentácie k rekonštrukcii budovy na Krížnej ul. 42 ako aj prostriedky na jej následnú realizáciu budú do rozpočtu ÚPN následne pridelené.

Po rokovaníach s MF SR sa návrh rozpočtu pre ÚPN na obdobie rokov 2022 – 2024 upravil nasledovne:

Rok	2022	2023	2024
Návrh transferu zo štátneho rozpočtu	2 624 376	2 510 951	2 418 550

ROZPIS NÁVRHU FINANČNÉHO LIMITU TRANSFERU ZO ŠT. ROZPOČTU NA ROK 2022

Nasledujúci prehľad uvádza rozpis návrhu rozpočtu ÚPN na rok 2022, ktorý je výsledkom rokovaní s MF SR v členení podľa jednotlivých kategórií ekonomickej klasifikácie (v €):

Bežné výdavky celkom	2 624 376
Mzdové prostriedky (610)	1 307 310
<i>v tom:</i>	
<i>mzdy zamestnancov</i>	<i>1 307 310</i>
Poistné a príspevky do poisťovní (620)	539 456
<i>v tom:</i>	
<i>odvody do zdravotných poisťovní</i>	<i>154 986</i>
<i>odvody do Sociálnej poisťovne</i>	<i>384 470</i>
<i>odvody do Doplnkových dôchodkových poisťovní (III. pilier)</i>	<i>0</i>
Tovary a služby (630)	773 110
<i>v tom:</i>	
<i>odmeny členom správnej a dozornej rady</i>	<i>224 340</i>
Transfery jednotlivcom (642)	4 500
<u>Kapitálové výdavky celkom</u>	0

Nasledujúci tabuľkový prehľad uvádza informáciu o schválenom rozpočte na rok 2021 a tiež návrh rozpočtu na rok 2022 v členení podľa ekonomickej klasifikácie (v €):

Ekonomická klasifikácia		Schválený rozpočet 2021	Návrh rozpočtu 2022
600	Bežné výdavky	2 199 409	2 624 376
610	Mzdy, platy, služobné príjmy a OOV	1 104 510	1 307 310
620	Poistné a príspevok do poisťovní	465 913	539 456
630	Tovary a služby	624 486	773 110
640	Bežné transfery	4 500	4 500
700	Kapitálové výdavky	0	0
	VÝDAVKY SPOLU:	2 199 409	2 624 376

Návrh rozpočtu na rok 2022 počíta s výdavkami vo výške 2 624 376 € (z toho na bežné výdavky 2 624 376 € a na kapitálové výdavky 0 €). Financie sú určené na plnenie úloh podľa zákona o pamäti národa, ako sú: ochrana a sprístupnenie dokumentov o činnosti bezpečnostných zložiek štátu v roku 1939 – 1989, zhromažďovanie a zverejňovanie informácií o dobe neslobody, sprístupnenie dokumentov prenasledovaným osobám, poskytovanie výsledkov svojej činnosti verejnosti. ÚPN v rámci svojej činnosti vydáva populárno-vedecký časopis *Pamäť národa*, odborné publikácie, usporadúva konferencie, semináre, výstavy, diskusné večery, zabezpečuje zaznamenávanie audiovizuálnych svedectiev a ich spracovanie. V rámci účasti na výchovno-vzdelávacom procese mladej generácie organizuje semináre pre učiteľov a prednášky pre študentov na školách a tie už vyššie uvedené činnosti, ktoré vychádzajú z novelizovaných platných legislatívnych predpisov.

Mzdové prostriedky (610)

Doposiaľ boli finančné prostriedky na mzdy rozpočtované na 72 zamestnancov. V zmysle platného organizačného poriadku má ÚPN v súčasnosti systemizovaných 84 trvalých pracovných miest. Na plné obsadenie uvedeného počtu však ústav nedisponuje dostatočnými finančnými prostriedkami. Z úloh, ktoré ÚPN vyplývajú z novej legislatívy, ako aj riešenia priestorovej situácie, bola identifikovaná potreba navýšenia počtu zamestnancov o ďalších 11 osôb (ide o dočasné pracovné miesta na obdobie troch rokov). Odmeňovanie zamestnancov je realizované v zmysle zákonníka práce a mzdového poriadku ÚPN.

Poistné a príspevok do poisťovní (620)

Výška poistného a príspevku do poisťovní je vypočítaná z objemu mzdových prostriedkov v zmysle všeobecne platných právnych predpisov (vo výške 34,95 %). V objeme výdavkov na poistné a príspevok do poisťovní sú započítané aj odvody z odmien členov správnej a dozornej rady ako aj odvody z odmien pre zamestnancov pracujúcich na dohodu. V uvedenej sume nie sú započítané výdavky na príspevok do doplnkových dôchodkových poisťovní, ktorý by mohol byť jedným z prostriedkov stabilizácie personálneho obsadenia ÚPN. Príspevok do doplnkových dôchodkových poisťovní sa ani doposiaľ zamestnancom neposkytoval, vzhľadom na obmedzené finančné prostriedky v rozpočte na bežnú činnosť ústavu.

Tovary a služby (630)

Prostriedky na tovary a služby v sume 773 110 € budú prioritne použité na:

- odmeny členov správnej a dozornej rady vo výške 224 340 € (uvedená suma je vypočítaná podľa priemernej mzdy v národnom hospodárstve za rok 2020 od čoho sa v zmysle zákona o ÚPN odvíjajú odmeny členov správnej a dozornej rady; v uvedenej čiastke nie je zohľadnený jej prípadný nárast za rok 2021);
- výdavky na úhradu služieb spojených s užívaním vypožičaných kancelárskych priestorov v budove Slovenskej správy ciest, v ktorej v súčasnosti ÚPN sídli (elektrická energia, dodávka tepla, vody, odpad, výťahy, strážna služba) vo výške 36 000 €;
- úhradu nájomného za priestory, v ktorých sídli Archív ÚPN vo výške 103 200 €;
- zabezpečenie stravovania zamestnancov 42 563 € (príspevok zamestnávateľa na stravovanie je na minimálnej povinnej hranici zo zákona; časť sa vypláca ako finančný príspevok na stravovanie zamestnanca a časť formou zabezpečenia stravných lístkov, všetko v zmysle platnej legislatívy podľa rozhodnutia jednotlivých zamestnancov, ÚPN ako zamestnávateľ nakupuje stravné lístky s nulovou províziou dodávateľa);
- prídel do sociálneho fondu 13 073 € (tvorba vo výške 1 % hrubých miezd zamestnancov);
- príspevok zamestnancom na rekreáciu 17 600 € (predpokladáme, že podmienky v zmysle zákona bude v roku 2022 spĺňať 64 zamestnancov);
- financovanie aktivít ÚPN v rámci Európske siete Pamäť a solidarita v sume 50 000 €, ktoré je rozpočtované v položke všeobecné služby.

Ďalej budú navrhované finančné prostriedky v rámci tovarov a služieb v sume 286 334 € použité na:

Cestovné náhrady

Výdavky na tuzemské a zahraničné pracovné cesty realizované zamestnancami a predstaviteľmi ÚPN, výška výdavkov na tuzemské pracovné cesty je ovplyvnená počtom pracovných ciest a náhrad súvisiacich s pracovnými cestami (výška stravného, ubytovanie, cestovné a ostatné výdavky s tým súvisiace). Zamestnanci realizujú archívny výskum a tiež zaznamenávajú audiovizuálne svedectvá pamätníkov (na Slovensku, ale aj v Českej republike).

Energie, voda a komunikácie

Výdavky na energie, vodné a stočné, poštové služby (odosielanie zásielok, komunikácia s verejnosťou v zmysle platnej legislatívy, odosielanie publikácií), telekomunikačné služby zahŕňajú služby mobilného operátora a tiež pevných liniek z dôvodu nevyhnutnosti zabezpečenia komunikácie.

Materiál

Výdavky na materiál ako sú kancelárske potreby, papier, tonery, špecifické dezinfekčné a čistiace prostriedky (v súvislosti s COVID-19 v záujme ochrany zdravia zamestnancov ako aj verejnosti), odborná literatúra, reprezentačné výdavky, licencie k softvérom, autorské práva predovšetkým k fotografiám používaným v rámci publikačnej činnosti ÚPN, zabezpečenie archívnych krabíc a dosiek z dôvodu nevyhnutnosti uloženia archívnych dokumentov získaných delimitáciou z iných inštitúcií.

Dopravné

Nákup pohonných hmôt, poistenie vozidiel (zákonné a havarijné), parkovacie karty, diaľničné známky, výdavky na servis a údržbu služobných motorových vozidiel, ktorých servis a údržba sú vzhľadom na ich vek a najazdené kilometre v niektorých prípadoch vyššie. Vozový park sa v posledných rokoch obmieňa, ale staršie vozidlá si vyžadujú častejšie zvýšené výdavky na opravy a údržbu. ÚPN v súčasnosti disponuje 6 vozidlami, prehľad o ich veku a najazdených km obsahuje nasledujúca tabuľka:

	Škoda	VW	Škoda	Citroën	Škoda	Škoda
	Octavia	Golf	Octavia	SpaceTourer	Octavia	Octavia
rok obstarania	2003	2003	2005	2019	2019	2021
vek vozidla	18	18	16	2	2	0
Celkom najazdených km k 30.9.2021	165 595	315 557	271 136	20 020	22 651	4 969

Rutinná a štandardná údržba

Ide o výdavky na údržbu majetku, predovšetkým výpočtovej techniky a softvéru, ktoré využíva ÚPN (správa systémov a databáz), podpora aplikačného programového vybavenia, ktoré sa využíva pre ekonomické a podporné činnosti, údržba a servis zariadení (záložný zdroj, klimatizácia v serverovni a inej využívannej techniky). Pribudnú aj výdavky na údržbu, ktoré budú súvisieť so správou areálu na Krížnej ul. 42 v Bratislave (kosenie a celková starostlivosť o zeleň, prípadne odhŕňanie snehu a pod.).

Služby

V službách sú v návrhu započítané výdavky na realizáciu prípravy a tlače publikácií, časopisu *Pamäť národa*, prípravu a realizáciu výstav, seminárov, konferencií (aj s medzinárodnou účasťou), diskusných večerov a pod.; výdavky na špeciálne služby (právne služby, výkon BOZP, PO a ZS, kontroly a revízie el. a požiar. zabezpečenia, el. zabezpeč. systémov v archíve, ochrana priestorov archívu prostredníctvom pripojenia na policajný panel, revízie hasiacich prístrojov, revízie elektrických spotrebičov, revízie elektrozariadení); poistenie zamestnancov na zahraničných pracovných cestách; odmeny zamestnancov mimo pracovného pomeru; výdavky na propagáciu a realizáciu Dňa otvorených dverí archívu ÚPN; činnosť akvizičnej komisie; prípadné výdavky na cestovné náhrady členov správnej a dozornej rady; koncesionárske poplatky, poplatky OLO (k budove v správe); platby za prevádzkované domény, prevádzku sídla pamätníky.sk a pod. V návrhu tejto položky je započítaná aj suma 117 000 €, ktorá je odhadom predpokladanej náhrady ušlej mzdy (bez úrokov a odvodov) zamestnancov, ktorí s ÚPN vedú pracovnoprávne spory z titulu neplatnosti výpovede a v dohľadnej dobe sa predpokladá ich ukončenie. Suma vychádza z poslednej mzdy príslušných zamestnancov, ale rozhodujúcou sumou bude náhrada stanovená v zmysle rozhodnutia súdu.

Transfery jednotlivcom (642)

Prostriedky na nemocenské dávky zamestnancom pri dočasnej práceneschopnosti v zmysle platných predpisov (pri práceneschopnosti do 10 kalendárnych dní), ide o odhad z predchádzajúcich rokov pred pandémiou.

Kapitálové výdavky (700)

Návrh limitov rozpočtu na rok 2022 nepočíta s kapitálovými výdavkami. V súvislosti s rekonštrukciou a adaptáciou nehnuteľnosti na Krížnej ul. 42 MF SR odporučilo realizovať proces hodnotenia investičného zámeru (výška nákladov na rekonštrukciu, vrátane projekčnej činnosti a inžinieringu, je vyčíslená na 6 800 000 € bez DPH). Následne, na základe vyjadrenia ÚHP, bude riešená požiadavka ÚPN na navýšenie kapitálových výdavkov na uvedený účel. Cieľom je zrealizovať rekonštrukciu a modernizáciu, ktorá by ústavu umožnila na jednom mieste sústrediť všetky jeho zložky a vybudovať aj múzeum totalitných režimov.

VÝDAVKY NA ROKY 2023 A 2024

Výdavky na roky 2023 a 2024 sú rozpísané podľa roku 2022. Návrh zohľadňuje skutočnosť, že dočasné personálne posilnenie je plánované na obdobie troch rokov, t. j. od septembra 2021 do septembra 2024.